

Θεσμικά όργανα

Φορείς με αρμοδιότητες επί των δημοσίων οικονομικών

- Άρθρο 17 ΝΔΛ (ενδεικτική απαρίθμηση)
 - ♦ Η Βουλή των Ελλήνων
 - ♦ Το Υπουργικό Συμβούλιο
 - ♦ Ο Υπουργός Οικονομικών
 - ♦ Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
 - ♦ Οι Υπουργοί και λοιποί επικεφαλής της Γενικής Κυβέρνησης
 - ♦ Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
 - ♦ Οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των Υπουργείων
 - ♦ Οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης
 - ♦ Το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.
 - ♦ Το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή
 - ♦ Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
 - ♦ Ο Οργανισμός Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους
 - ♦ Το Ελεγκτικό Συνέδριο

Βουλή

- Συζητά και ψηφίζει
 - ♦ το Μ.Π.Δ.Σ. και την επικαιροποίησή του.
 - ♦ τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό
 - ♦ τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, εφόσον απαιτείται
 - ♦ τον απολογισμό του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, τον Ισολογισμό και τις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης.
- Παρακολουθεί τη διαχείριση των οικονομικών του Δημοσίου
- Ψηφίζει το σχέδιο διορθωτικών ενεργειών

Υπουργικό Συμβούλιο

- Εγκριτικές αρμοδιότητες, π.χ.:
 - ♦ Μ.Π.Δ.Σ.
 - ♦ Ετήσιο και συμπληρωματικό Κρατικό Προϋπολογισμό
 - ♦ απολογισμό, ισολογισμό και λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης, κ.λπ.

Υπουργός Οικονομικών

- Άσκηση της γενικής διαχείρισης των οικονομικών της Κεντρικής Διοίκησης
- Γενικός συντονισμός και εποπτεία των οικονομικών των λοιπών φορέων του Δημόσιου Τομέα.

Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

- Επικουρεί τον Υπουργό Οικονομικών στην εκτέλεση των καθηκόντων του, ιδίως:
 - ♦ Καταρτίζει το Μ.Π.Δ.Σ. και την επεξηγηματική του έκθεση
 - ♦ Καταρτίζει τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό και την εισηγητική του έκθεση
 - ♦ Καταρτίζει τον απολογισμό του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, τον Ισολογισμό και τις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης.
 - ♦ Διαχειρίζεται το λογιστικό σύστημα της Γενικής Κυβέρνησης
 - ♦ Παρακολουθεί το ύψος των εκκρεμών υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης
 - ♦ Διοικεί και διαχειρίζεται το κεντρικό σύστημα πληρωμών, καθώς και το κεντρικό σύστημα ταμειακής διαχείρισης του Ελληνικού Δημοσίου

Υπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

- Έχει την ευθύνη για τη χάραξη της πολιτικής δημοσίων επενδύσεων
- Συντονίζει και εποπτεύει την εκτέλεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών Υπουργείων

- Υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Υπουργείου του και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων, ανεξάρτητα αν αυτοί περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης
- Εποπτεύουν τις διαδικασίες που αφορούν στον προϋπολογισμό και την ορθή λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων του.

Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή

- Έχει συμβουλευτικό ρόλο
- Υποστηρίζει επιστημονικά τον Πρόεδρο της Βουλής και τους Προέδρους της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, καθώς και της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής

Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο

- Νομική βάση: άρθρο 2 ΝΔΛ
- Ανεξάρτητη διοικητική αρχή
- Ανεξαρτησία
 - ♦ Λειτουργική
 - ♦ Προσωπική
 - ♦ Οικονομική

Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο

- Αρμοδιότητες
 - ♦ αξιολογεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις με σκοπό την υιοθέτησή τους
 - ♦ παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες, γνωμοδοτώντας επί αυτής.
 - ♦ αξιολογήσεις
 - των μακροοικονομικών προβλέψεων επί των οποίων βασίζονται το Μ.Π.Δ.Σ., το προσχέδιο και το σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού
 - των δημοσιονομικών στόχων του οικείου έτους
 - των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων
 - των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων που επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση και τα αποτελέσματα του Κοινωνικού Προϋπολογισμού

Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο

- Όργανα διοίκησης
 - ♦ Πρόεδρος
 - ♦ Διοικητικό Συμβούλιο
- Καταρτίζει δικό του προϋπολογισμό
- Πόροι
 - ♦ Επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό
 - ♦ Έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους

- Καταρτίζει το πρόγραμμα δανεισμού και διαχείρισης του δημοσίου χρέους, το οποίο υποβάλλεται για έγκριση στον Υπουργό Οικονομικών.
- Αναλαμβάνει, ως εντολοδόχος και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, την εκτέλεση του εγκεκριμένου δανειακού προγράμματος, με τη σύναψη δανείων και την έκδοση τίτλων.
- Συμμετέχει στην κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ. με την παροχή στο ΓΛΚ των στοιχείων του δημοσίου χρέους.
- Καταρτίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό του δημοσίου χρέους και το σχετικό με το δημόσιο χρέος κεφάλαιο της εισηγητικής έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού.
- Εξυπηρετεί το δημόσιο χρέος.

Ελεγκτικό Συνέδριο

- Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο
- Αρμοδιότητες
 - ♦ Έλεγχος των δαπανών του Κράτους, των ΟΤΑ και των λοιπών νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονται κάθε φορά στον έλεγχο αυτόν.
 - ♦ Έλεγχος νομιμότητας στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας,
 - ♦ Κατασταλτικός έλεγχος σε όλους τους λογαριασμούς ή απολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και κάθε φορέα που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.
 - ♦ Συντάσσει και υποβάλλει έκθεση προς τη Βουλή για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους κατά το άρθρο 79 παρ. 7 του Συντάγματος.
 - ♦ Εκδικάζει ένδικα βοηθήματα και μέσα κατά πράξεων που εκδίδονται κατά τον έλεγχο των λογαριασμών των ως άνω φορέων.

- Προϋπολογισμός
 - ◆ Κρατικός
 - ◆ Λοιπών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης
 - ΟΤΑ
 - ΟΚΑ
 - ◆ Λοιπών ΝΠΔΔ
- Απολογισμός
- Ισολογισμός
- Χρηματοοικονομικές καταστάσεις
- Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής

Γενικά

- Νομική βάση
 - ♦ Άρθρο 79 Σ
 - ♦ Άρθρα 49 επ. ΝΔΛ
- Ορισμός (άρθρο 52 παρ. 1 ΝΔΛ): Ο ετήσιος Κρατικός Προϋπολογισμός είναι ο νόμος στον οποίο προσδιορίζονται τα δημόσια έσοδα που προβλέπεται να εισπραχθούν και καθορίζονται τα όρια των εξόδων του Κράτους, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης κάθε οικονομικού έτους.
- Νομικός χαρακτήρας: ιδιότυπος νόμος
 - ♦ Τυπικός νόμος
 - ♦ Τυπικός απλώς νόμος
 - ♦ Ουσιαστικά διοικητική πράξη
 - ♦ Νόμος περιορισμένης χρονικής ισχύος
 - ♦ Ειδική διαδικασία ψήφισης

Έννοια

- Στοιχεία της έννοιας του προϋπολογισμού
 - ♦ Πρόβλεψη: αριθμητική απεικόνιση εσόδων-εξόδων για το επόμενο οικονομικό έτος
 - ♦ Εξουσιοδότηση: η άδεια από τη Βουλή προς την Κυβέρνηση να διενεργήσει τα έσοδα και τις δαπάνες για το έτος στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός
 - Διάκριση από προϋπολογισμό ιδιωτικών επιχειρήσεων
 - Κέρδος

Δέσμευση κρατικής εξουσίας

- Έσοδα
 - ♦ Ως προς το είδος
 - ♦ Όχι ως προς το ύψος
- Έξοδα
 - ♦ Ως προς το είδος
 - ♦ Ως προς το ύψος

Γενικές αρχές κατάρτισης των Προϋπολογισμών

- Άρθρο 49 ΝΔΛ: Διέπουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τους προϋπολογισμούς των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης
 - ♦ Αρχή της ετήσιας διάρκειας (αρχή του ενιαυσίου)
 - ♦ Αρχή της ενότητας
 - ♦ Αρχή της καθολικότητας

Αρχή της ετήσιας διάρκειας

- Έννοια: «Ο Κρατικός Προϋπολογισμός και οι προϋπολογισμοί των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης αφορούν το οικονομικό έτος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.»
- Δικαιολογητική βάση
 - ♦ Ακρίβεια πρόβλεψης
 - ♦ Αποτελεσματικότητα κοινοβουλευτικού ελέγχου
 - ♦ Πολιτική δέσμευση
- Όρια της αρχής
 - ♦ προετοιμασία των προϋπολογισμών εντός του Μ.Π.Δ.Σ.,
 - ♦ συμπληρωματικός η προσωρινός προϋπολογισμός
 - ♦ πολυετείς δεσμεύσεις ή δεσμεύσεις που συνεχίζουν στο επόμενο έτος.
 - ♦ Μη έγκαιρη ψήφιση του προϋπολογισμού
 - ♦ Ανεπάρκεια των πιστώσεων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του προϋπολογισμού